

Klankbordgroep

Commissies van Toezicht justitiële inrichtingen

Jaarverslag 2012 Klankbordgroep Commissies van Toezicht

Samenstelling Klankbordgroep

In de Klankbordgroep zaten in de verslagperiode vertegenwoordigers van alle vier de sectoren:

Gevangeniswezen:

Christine Linzel (voorzitter), voorzitter Commissie van Toezicht P.I. Krimpen aan den IJssel

Achmed Baaijens (lid Commissie van Toezicht DV&O)

Anne Martien van der Does (voorzitter Commissie van Toezicht P.I. Amsterdam Over-Amstel, locatie Het Schouw/Demersluis)

Leen Diepenhorst (lid Commissie van Toezicht P.I. Leeuwarden, lid Klankbordgroep sinds april 2012)

Jeugd: Henk Hofman (voorzitter Commissie van Toezicht JJI Amsterbaken, lid Klankbordgroep sinds mei 2012)

Bijzondere voorzieningen: Cor Petiet (voorzitter Commissie van Toezicht Detentiecentrum Noord-Holland)

Forensische zorg: Willem Verberk (vice-voorzitter Commissie van Toezicht De Rooyse Wissel)

Als toehoorder was Marjan Wijn (senior adviseur Strategie) namens de Dienst Justitiële Inrichtingen (hierna DJI) aanwezig bij de Klankbordgroepvergaderingen. Vanaf december 2012 nam namens DJI ook Leo Beijleveld (senior adviseur Strategie) deel aan de vergaderingen. De ondersteuning van de Klankbordgroep was in handen van de Landelijk coördinator Commissies van Toezicht Charlotte Marinus (rechtbank Midden-Nederland).

In 2012 heeft de Klankbordgroep 8 keer vergaderd ten kantore van DJI in Den Haag.

Protocol en Huishoudelijk Reglement

De Klankbordgroep heeft in 2012 een Protocol en Huishoudelijk Reglement opgesteld en beoogt daarmee transparant te zijn over de wijze waarop zij invulling geeft aan de rol van belangenbehartiger en vertegenwoordiger van de Commissies van Toezicht bij justitiële inrichtingen. Het Protocol heeft betrekking op onderwerpen zoals de functie en samenstelling van de Klankbordgroep, de werving van nieuwe leden, vergaderingen, en de communicatie richting de CvT's. Het Huishoudelijk Reglement bevat een weergave van de meer operationele werkafspraken over de vergaderingen, de verdeling van de werkzaamheden en de besluitvorming in de Klankbordgroep.

Beide documenten zijn in augustus ter kennisname aan de Commissies van Toezicht toegestuurd en tevens gepubliceerd op het Kenniscentrum Commissie van Toezicht. Daarnaast zijn het Protocol en het Huishoudelijk Reglement ter kennis gebracht van de Hoofddirectie van DJI en van de RSJ.

Landelijke themadag Commissies van Toezicht 2012

Een belangrijke activiteit die genoemd is in het Jaarplan van de Klankbordgroep was de organisatie van de landelijke themadag. Op 29 oktober 2012 vond de vijftiende landelijke themadag Commissies van Toezicht plaats. De Klankbordgroep heeft in samenwerking met DJI de bijeenkomst georganiseerd. Het thema van de bijeenkomst was "bejegening". Sprekers vanuit diverse disciplines belichtten dit thema. De toespraak van de toen nog demissionaire Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie werd in verband met zijn verhindering uitgesproken door een lid van de Directie Gevangeniswezen van DJI.

Voor de themadag hadden zich meer dan 200 personen aangemeld, een recordaantal. Dit waren merendeels leden van Commissies van Toezicht. Daarnaast waren ook secretarissen en vertegenwoordigers van organisaties die betrokken zijn bij het CvT-toezicht aanwezig.

Praktijkgeoriënteerde cursus Penitentiair recht voor ervaren leden van Commissies van Toezicht

Zoals in het Jaarplan 2012-2013 aangekondigd draagt de Klankbordgroep bij aan de deskundigheidsbevordering van CvT-leden en heeft zij het initiatief genomen om jaarlijks een praktijkgerichte CvT-cursus te laten ontwikkelen. Op 23 mei 2012 vond aan de Vrije Universiteit Amsterdam de tweede Praktijkgeoriënteerde verdiepingscursus Penitentiair recht plaats. In de oneven jaren wordt een beginnerscursus aangeboden, in de even jaren een verdiepingscursus voor de ervaren CvT-leden. De verdiepingscursus was tevens toegankelijk voor advocaten.

De cursus werd gegeven door twee docenten Strafrecht van de VU (beide tevens voorzitter van een Commissie van Toezicht) – waarvan één lid is van de Klankbordgroep Commissies van Toezicht. In de cursus werd specifiek aandacht besteed aan de rechtspositie van gedetineerden, jurisprudentie en beklagprocedures.

Inventarisatie onder Commissies van Toezicht

Eén van de speerpunten uit het Jaarplan 2012-2013 van de Klankbordgroep was het inventariseren onder CvT's ten aanzien van welke onderwerpen zij wensen dat de Klankbordgroep als belangenbehartiger namens de CvT's optreedt. Ook is in het Jaarplan opgenomen dat in 2012 een eerste beperkte evaluatie zou plaatsvinden van de gedragscode Commissies van Toezicht, gebaseerd op de ervaringen van de commissies met de eind 2011 tot stand gekomen gedragscode.

In juni 2012 is aan de CvT's een brief gestuurd met een enquête waarin input werd gevraagd van de commissies. Aan de inventarisatie hebben 24 commissies deelgenomen. De reacties zijn gebundeld en besproken binnen de Klankbordgroep en waar mogelijk gaat de Klankbordgroep de aangedragen suggesties oppakken.

De Klankbordgroep sprak af met DJI om de gedragscode Commissies van Toezicht voortaan als bijlage mee te sturen met benoemingsbesluiten van CvT-leden.

Overleg met diverse instanties

Dienst Justitiële inrichtingen

In juni 2012 vond een door DJI belegde evaluatiebijeenkomst plaats naar aanleiding van de per 1 mei 2011 gewijzigde procedure rondom medische klachten. Voor deze bijeenkomst was de Klankbordgroep uitgenodigd. Voorafgaand aan dit overleg heeft de Klankbordgroep onder de CvT's de ervaringen met betrekking tot de gewijzigde procedure inzake medische klachten geïnventariseerd. Aan deze inventarisatie hebben 50 commissies deelgenomen. De resultaten werden gebundeld en ingebracht bij de evaluatiebijeenkomst van DJI.

Bij brief van 10 juli 2012 heeft de Klankbordgroep de Commissies van Toezicht een terugkoppeling gegeven over de uitkomsten van de evaluatiebijeenkomst. In deze brief deed de Klankbordgroep ook een aantal suggesties met betrekking tot de afhandeling van medische (inhoudelijke dan wel organisatorische) klachten.

Op uitnodiging van de Hoofddirecteur van DJI voerde de Klankbordgroep op 15 november 2012 met hem een overleg. Als belangenbehartiger van de CvT's bracht de KBG tijdens dit overleg de gewijzigde procedure ter sprake rondom het antecedentenonderzoek in het kader van (her-)benoemingen van CvT-leden en de reacties die hierop kwamen van Commissies van Toezicht. Volgens de nieuwe procedure werd een VOG gevraagd aan de CvT-leden. Naar aanleiding van het overleg heeft DJI besloten om de kosten die zijn gemoeid met het aanvragen van een VOG te restitueren aan de CvT-leden. Hierover hebben de CvT's van DJI een schrijven ontvangen, waarin gerefereerd werd aan het overleg met de Klankbordgroep.

Een ander aandachtspunt in het overleg was het plan van de Klankbordgroep om een beleidsnotitie te schrijven over de kwaliteitsontwikkeling van Commissies van Toezicht. De Hoofddirecteur van DJI ondersteunde dit voornemen.

Tot slot kwam in het overleg met de Hoofddirecteur ook de openbaarheid van de CvT-jaarverslagen aan de orde. De Klankbordgroep is voorstander van het openbaar maken van de jaarverslagen en vond daarmee gehoor bij DJI.

Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming

In mei 2012 had de Klankbordgroep een overleg met een vertegenwoordiger van de RSJ. Centraal daarbij stond de uitwisseling van informatie over de wederzijdse activiteiten.

In oktober vond een tweede overleg plaats, dit keer met de algemeen secretaris/directeur en het hoofd van de afdeling "Advies" van de RSJ. Aan dit overleg nam een lid van de Klankbordgroep en de Landelijk coördinator Commissies van Toezicht deel. Onderwerpen die daarbij zijn besproken waren het protocol en huishoudelijk reglement van de Klankbordgroep, procesreglement voor beklagzittingen, en de wens van de Klankbordgroep om jaarlijks met het bestuur van de RSJ te overleggen over actuele thema's die zowel het aandachtsgebied van de RSJ als dat van de Klankbordgroep raken.

Staatssecretaris van Justitie

Op uitnodiging van de Staatssecretaris van Veiligheid & Justitie zou een overleg plaatsvinden aan het einde van 2012. Op verzoek van de Staatssecretaris werd dit overleg doorgeschoven naar januari 2013.

Deelname aan overleg met National Preventive Mechanisms

Eind 2011 zijn door de Nederlandse regering de National Preventive Mechanisms (NPM) aangewezen in het kader van het Optional Protocol bij de VN-Convention Against Torture (OPCAT). De Klankbordgroep is als zodanig niet als NPM aangewezen maar als toehoorder en heeft in die hoedanigheid vier bijeenkomsten bijgewoond. Drie daarvan (februari, mei en december) waren specifieke NPM-bijeenkomsten. In juni was er in het DJI-vergadercentrum van de P.I. Nieuwersluis een internationaal congres waaraan vertegenwoordigers van internationale, Europese en nationale toezichthoudende organisaties deelnamen. Voor dit congres was de Klankbordgroep uitgenodigd en vertegenwoordigd.

De Klankbordgroep heeft een bijdrage geleverd aan het jaarverslag over 2011 van de NPM's en aangewezen toehoorders.

Deelname aan CvT-bijeenkomsten

In 2012 was de Klankbordgroep vertegenwoordigd bij het overleg in november van de voorzitters van de Commissies van Toezicht binnen de Sector Jeugd, onder voorzitterschap van de Sectordirectie JJI van de DJI.

Communicatie over activiteiten Klankbordgroep

Op het Kenniscentrum Commissie van Toezicht zijn onder het onderdeel "Klankbordgroep" alle relevante documenten gepubliceerd. Het gaat daarbij om het Protocol en het huishoudelijk Reglement van de Klankbordgroep, het Jaarplan 2012-2013, het Jaarverslag over 2010-2011 en de vastgestelde notulen van de vergaderingen. Deels zijn deze documenten openbaar, deels zijn ze in verband met de vertrouwelijke aard van de informatie afgeschermd.